

Resultaten vragenlijst "De vitale schaakvereniging"

Eerste peiling 2015

15/BSaz/1400/EB
30 november 2015
Haarlem
Eric van Breugel

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Methodiek: hoofdcriteria en vitaliteitsnorm	4
3. Overzicht resultaten eerste peiling	6
3.1 Respons.....	6
3.2 Scores voor vitaliteit.....	7
4. Samenvatting resultaten.....	11
5. Vervolgacties	13
Bijlage A: Toelichting hoofdcriteria voor de vitale schaakvereniging	14
Bijlage B: Grafieken vitaliteit scores schaakverenigingen september 2015.....	16
Bijlage C: Opmerkingen en quotes gegroepeerd:	18
Bijlage D: Antwoorden sep 2015 vragenlijst “De vitale schaakvereniging”	21
Bijlage E: Vragenlijst De vitale schaakvereniging	33
Bijlage F: Overzicht toegewezen pilots en jeugdproject Groenfonds.....	40

1. Inleiding

De KNSB heeft in haar meerjarenbeleidsplan 2015-2018 het begrip "vitale schaakvereniging" geïntroduceerd. "Vitale schaakvereniging" zegt iets over hoe de vereniging ervoor staat, financieel, organisatorisch en of er potentie is om het ledental te doen stijgen.

De KNSB zou graag zien dat in 2018 meer schaakverenigingen dan nu zich vitaal kunnen noemen. Om dit te kunnen verwezenlijken zullen we eerst het begrip vitale schaakvereniging nader definiëren en vervolgens meten hoe de schaakverenigingen er op dit moment voorstaan.

Het begrip "vitale sportvereniging" is afgeleid van vergelijkbare definities bij de Gymnastiek Unie, de Voetbalbond, Sportservicebureaus (o.a. Utrecht, Zwolle) en gemeenten zoals Enschede, Rotterdam, Den Haag, Alkmaar en Maastricht. Elke organisatie heeft uiteindelijk z'n eigen definitie voor de vitale sportvereniging. Dat komt omdat het ene criterium bij de ene organisatie zwaarder weegt dan bij andere organisaties of zelfs helemaal niet meetelt. Bij gemeenten is het bijvoorbeeld belangrijk om te weten of hun sportverenigingen grote financiële schulden hebben of niet en of de sportverenigingen maatschappelijk actief zijn. Bij de Gymnastiek Unie is veiligheid weer een belangrijk criterium. Veiligheid bij schaakverenigingen is geen apart criterium. Financiën wel, maar is weer niet zo belangrijk als bij de voetbalbond. Zo wordt voor elke organisatie apart bepaald op welke criteria wordt gescoord en hoe zwaar deze meewegen in de score voor vitaliteit.

Wat is een vitale schaakvereniging?

"Een vitale schaakvereniging is een financieel gezonde schaakvereniging met een krachtig bestuur die vanuit haar eigen verantwoordelijkheid, realistisch en toekomstgericht activiteiten ontplooit voor zowel haar leden als haar omgeving. De vereniging is in staat nieuwe leden aan te trekken en samenwerkingen aan te gaan om daarmee tevens een actieve functie op lokaal niveau te kunnen vervullen."

Hoe gaan we meten of een schaakvereniging vitaal is?

Belangrijk voor de vitaliteit is of een vereniging op veranderingen in haar omgeving kan reageren of die nu van financiële aard zijn of van andere aard. Denk aan veranderende samenstellingen van de inwoners van de wijk/regio (bv minder kinderen). Ook het kunnen opvangen van het vertrek van bepalende kaderleden is een belangrijke graadmeter.

Via een online vragenlijst zijn verenigingen op negen hoofdonderwerpen bevroegd. Ook is het ledenverloop van de vereniging over de laatste twee jaar gemeten. De antwoorden op de vragen en het ledenverloop zijn vervolgens vertaald naar een score die iets zegt over de vitaliteit van de vereniging. In dit rapport vindt u de resultaten met uitleg over hoe de scores zijn opgebouwd en hun betekenis.

Eric van Breugel
Beleidsmedewerker Breedteschaak

2. Methodiek: hoofdcriteria en vitaliteitsnorm

De vragen uit de vragenlijst zijn onderverdeeld en gegroepeerd in negen hoofdcriteria:

1. Leden
2. Aanbod
3. Kader
4. Financiën
5. Accommodatie
6. Organisatie
7. Communicatie
8. Samenwerking
9. Lokaal

Per hoofdcriteria ontvangt de vereniging een score op een schaal van 0 tot 1. Een schaakvereniging wordt vitaal genoemd als gemiddeld over alle negen hoofdcriteria aan de vitaliteitsnorm wordt voldaan. Als vitaliteitsnorm is 0,75 aangehouden. In bijlage A is per criterium een toelichting gegeven.

De vereniging is ook gevraagd zichzelf een cijfer tussen 0 en 10 te geven. Deze cijfers worden gebruikt in de nadere analyse met betrekking tot de scores voor vitaliteit. Het kan zijn dat een vereniging vindt dat ze het heel goed doen, maar toch laag scoren in vitaliteit. Of juist andersom dat een vereniging juist heel goed scoort, maar dat van zichzelf minder goed weten.

De meeste antwoorden per hoofdcriterium leveren een score op basis van een zes punts schaal, een twee- of driepunts schaal.

Een zes punts schaal ziet er zo uit:

0 = helemaal oneens	= score 0
1 = oneens	= score 0,2
2 = beetje oneens	= score 0,4
3 = beetje eens	= score 0,6
4 = eens	= score 0,8
5 = helemaal eens	= score 1

Een driepunts schaal:

ja	= score 1
beetje of half	= score 0,5
nee	= score 0

Een tweepunts schaal:

Ja	= score 1
Nee	= score 0

De score voor vitaliteit is de gemiddelde score over de negen hoofdcriteria. Alle negen afzonderlijke scores per hoofdcriterium tellen even zwaar voor de score voor de vitaliteit. Dat is een keuze voor dit moment. In de toekomst zou dit kunnen wijzigen als één van de hoofdcriteria in belangrijkheid zou stijgen ten opzichte van andere de hoofdcriteria.

De hoofdcriteria zijn zo gekozen dat voor de schaakverenigingen er zo veel mogelijk relevante informatie uitgehaald kan worden. Bij "Leden" is het in staat zijn leden te werven uitgedrukt in de score, bij "Aanbod" of het aanbod van de club niet alleen afgestemd op de eigen leden, maar ook op de potentiële leden. "Financiën" speelt relatief een veel kleinere rol omdat geen héél dure accommodaties nodig zijn en omdat schaakverenigingen vrijwel geen personeel in dienst hebben. De criteria "Kader" en "Accommodatie" zijn aanvullend aan het criterium "Aanbod". Ze zijn echter belangrijke graadmeters en worden niet altijd door de vereniging op de juiste waarde geschat. Er zijn genoeg voorbeelden dat pas na een wisseling van accommodatie er plotseling weer nieuwe leden naar de club kwamen en zonder kader is er niet eens een clubavond. Wie opent anders het schaakgebouw of deelt de schakers in of verzorgt de schaakles?

De criteria "Organisatie", "Communicatie", "Samenwerking" en "Lokaal" hebben te maken met de ambitie van het bestuur, hun slagkracht en de maatschappelijke functie van de vereniging. Zonder samenwerking of zonder het vervullen van een maatschappelijke functie op lokaal niveau, zijn extra inkomsten uit sponsoring of subsidies op den duur niet meer mogelijk. Subsidies alleen

gebaseerd op ledentallen of kortingen op accommodaties gaan tot het verleden behoren. Sponsoring verlangen een tegenprestatie, goodwill alleen wordt steeds zeldzamer.

Kortom het is belangrijk als vereniging de trends van deze tijd goed in de gaten te houden. Ondanks een terugloop van het aantal leden bij veel schaakverenigingen, zijn er ook verenigingen die juist volop groeien. Recente voorbeelden hebben aangetoond hoe in 2 a 3 jaar tijd nieuwe vitale schaakverenigingen kunnen worden ingericht.

Indeling scores vitaliteit schaakverenigingen

In de tabel Scores vitaliteit schaakverenigingen, zijn de scores verdeeld in 4 groepen. Vitaal, Bijna vitaal, Niet erg vitaal en niet vitaal.

Tabel: Scores vitaliteit schaakverenigingen

	Scores	
Vitaal	0,75 of hoger	Gezonde vereniging die aan alle criteria voor vitaliteit voldoet volgens de definitie.
Bijna vitaal	0,55 - 0,74	De vereniging scoort nog niet op alle criteria volgens de vitaliteitsnorm. De vereniging moet in staat worden geacht zelf of met ondersteuning binnen een paar jaar geheel vitaal te kunnen worden.
Niet erg vitaal	0,4 - 0,54	De vereniging scoort op bijna alle criteria te laag.
Niet vitaal	0,39 of lager	De vereniging verkeert in gevaar van opheffing.

Een vereniging scoort zowel voor elk afzonderlijk hoofdcriterium als voor de score voor vitaliteit als geheel. Een schaakvereniging wordt vitaal genoemd als gemiddeld een ruime voldoende wordt gescoord voor vitaliteit als geheel (0,75 en hoger). Een minder goede score kan gecompenseerd worden met een hogere score op een bepaald hoofdcriterium.

Vitaal

Gezonde vereniging die aan alle criteria voor vitaliteit voldoet volgens de definitie:

“Een vitale schaakvereniging is een financieel gezonde schaakvereniging met een krachtig bestuur die vanuit haar eigen verantwoordelijkheid, realistisch en toekomstgericht activiteiten ontplooit voor zowel haar leden als haar omgeving. De vereniging is in staat nieuwe leden aan te trekken en samenwerkingen aan te gaan om daarmee tevens een actieve functie op lokaal niveau te kunnen vervullen.”

Bijna vitaal

Scoort een vereniging tussen de 0,55 en 0,74 dan wordt de vereniging bijna vitaal genoemd. De vereniging scoort nog niet op alle criteria volgens de vitaliteitsnorm. De vereniging moet in staat worden geacht zelf of met een beetje ondersteuning binnen een paar jaar geheel vitaal te kunnen worden.

Niet erg vitaal

Scoort een vereniging tussen de 0,4 en 0,54 dan wordt de vereniging niet vitaal genoemd. Zelfs met externe ondersteuning zal een omslag lastig te realiseren zijn tenzij de vereniging het roer geheel omgooit.

Niet vitaal

De vereniging scoort 0,39 of lager. De vereniging verkeert in gevaar van opheffing.

3. Overzicht resultaten eerste peiling

3.1 Respons

Aan deze eerste peiling hebben 174 verschillende verenigingen deelgenomen van de 437 verenigingen die aangeschreven zijn. Negen verenigingen hebben met twee functionarissen meegedaan. Het reactiepercentage is met 40% van de verenigingen prima.

De spreiding van de verenigingen die hebben deelgenomen is als volgt:

Reg. Bond	Aantal ver totaal	Aantal ver respons	Reactie percentage %
FSB	26	13	50%
NOSBO	29	10	34%
SBO	23	10	43%
OSBO	59	23	39%
SGS	51	21	41%
SGA	23	6	26%
NHSB	48	20	42%
LeiSB	20	10	50%
HSB	22	11	50%
RSB	39	14	36%
ZSB	14	8	57%
NBSB	57	17	30%
LiSB	26	11	42%
Totaal	437	174	40%

De verdeling qua grootte van de schaakverenigingen is als volgt:

Ledental	Ledental verenigingen respons	Verdeling repons %	Verdeling landelijk aantal*	Verdeling landelijk %
100 >	13	7%	28	6%
75-99	15	9%	30	7%
50-74	43	25%	76	17%
25-49	64	37%	142	31%
11-24	32	18%	129	28%
<10	7	4%	49	11%
	174	100%	454**	100%

* bron KNSB Online ledenadministratie (Ola) gemeten per 31/5/2015 zowel hoofd- als dubbelden, het daadwerkelijke ledental kan afwijken

** dit cijfer wijkt af van het aantal aangeschreven verenigingen doordat een aantal verenigingen geen functionaris of geen werkend emailadres heeft.

De groep 11-24 leden en <10 leden zijn ondervertegenwoordigd, de groepen 50-74 leden en 25-49 leden zijn daarentegen iets oververtegenwoordigd.

De responsgroep is dusdanig groot en representatief voor de gehele groep dat de resultaten relevant zijn voor de hele groep van alle schaakverenigingen. De grootte van de steekproef komt overeen met een betrouwbaarheidsniveau van boven de 90%. Dit betekent dat als eenzelfde onderzoek nogmaals wordt gedaan bij andere schaakverenigingen voor minimaal 90% dezelfde resultaten gemeten zullen worden.

3.2 Scores voor vitaliteit

De verdeling van de scores voor vitaliteit van de schaakverenigingen zijn als volgt verdeeld over de aantallen verenigingen die hebben deelgenomen aan de eerste peiling.

	Score	aantal	%
Vitaal	0,75 >	26	15%
Bijna vitaal	0,55-0,74	100	57%
Niet erg vitaal	0,4-0,54	42	24%
Niet vitaal	< 0,39	6	3%
		174	100%

De hoogste gemeten score is gescoord door een vereniging met 0,88. De laagste gemeten score is 0,27.

Hoogste scores per criterium:

Leden	0,96	1 club
Aanbod	0,96	1 club
Kader	0,84	1 club
Financiën	1,00	4 clubs
Accommodatie	1,00	4 clubs
Organisatie	0,97	3 clubs
Communicatie	1,00	3 clubs
Samenwerking	1,00	13 clubs
Lokaal	1,00	1 club
Vitaliteitscore	0,88	1 club

Laagste scores per criterium:

Leden	0,24	1 club
Aanbod	0,13	1 club
Kader	0,12	3 clubs
Financiën	0,36	1 club
Accommodatie	0,2	1 club
Organisatie	0,17	1 club
Communicatie	0,11	1 club
Samenwerking	0,00	15 clubs
Lokaal	0,00	16 clubs
Vitaliteitscore	0,27	1 club

De verenigingen is gevraagd wat voor cijfer ze zichzelf geven op een schaal van 0 tot 10:

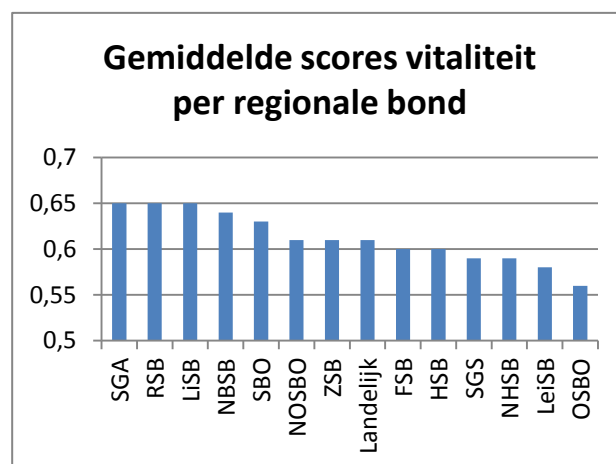
Gemiddeld geven de verenigingen zich een 7,2.

6 verenigingen hebben zichzelf een 10 gegeven. De scores voor vitaliteit van deze verenigingen variëren van 0,88 tot 0,5.

3 verenigingen gaven zich niet meer dan een 2. De scores van deze verenigingen variëren van 0,34 tot 0,53.

Gemiddelden per regionale bond:

Regionale bond	Score vitaal	Eigen cijfer
FSB	0,60	7,6
NOSBO	0,61	7,3
SBO	0,63	7,4
OSBO	0,56	6,8
SGS	0,59	7,1
SGA	0,65	8,2
NHSB	0,59	7,1
LeiSB	0,58	7,2
HSB	0,60	6,8
RSB	0,65	7,5
ZSB	0,61	6,9
NBSB	0,64	7,3
LiSB	0,65	7,3
Landelijk	0,61	7,2

De scores variëren van 0,56 tot 0,65 en in cijfers van 6,8 tot 8,2. Of dit veel of weinig is, kunnen we nu nog niet goed beoordelen. Het lijkt erop dat de verenigingen per regionale bonden elkaar gemiddeld niet erg ontlopen. De verenigingen in de SGA, RSB en LiSB scoren op vitaliteit gemiddeld het hoogst. In de OSBO het laagst. In de SGA geeft men zichzelf het hoogste cijfer, in de OSBO en HSB gemiddeld het laagste cijfer.

Dit is een eerste meting. In een nieuwe meting in 2018 gaan we vooral naar de verschillen kijken of er een tendens waarneembaar is.

Scores per criterium

Een overzicht van de scores voor vitaliteit is in de volgende tabel per hoofdcriterium weergegeven. de procenten zijn de percentages aantallen verenigingen. 18% van de verenigingen scoort voor het criterium Leden vitaal (0,75 of hoger).

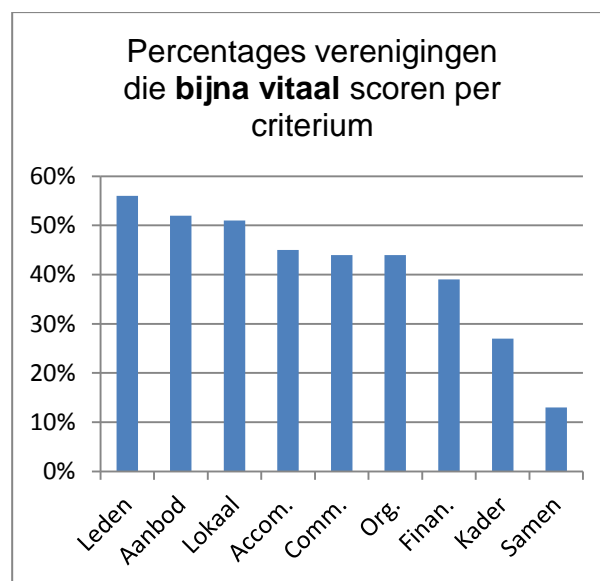
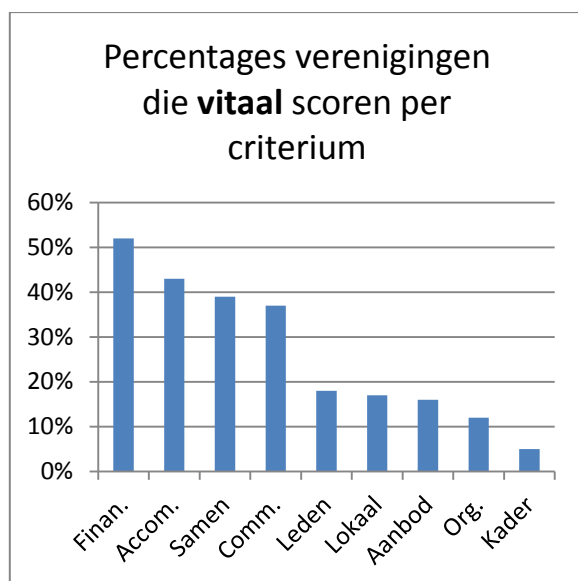
Percentages respons

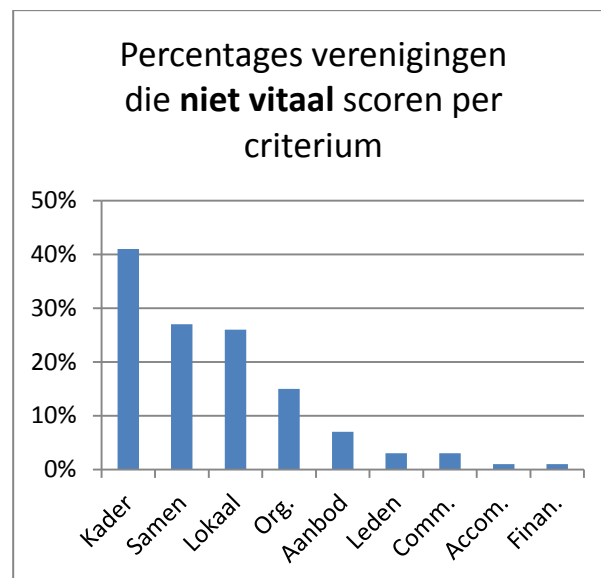
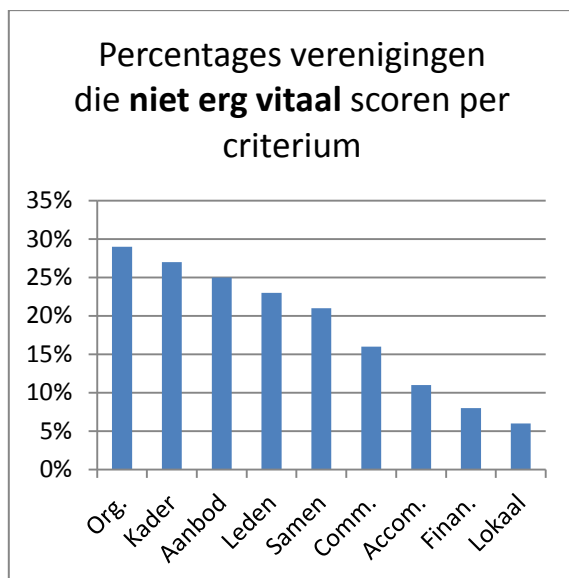
	Leden	Aanbod	Kader	Finan.	Accom.	Org.	Comm.	Samen	Lokaal
Vitaal	18%	16%	5%	52%	43%	12%	37%	39%	17%
Bijna vitaal	56%	52%	27%	39%	45%	44%	44%	13%	51%
Niet erg vitaal	23%	25%	27%	8%	11%	29%	16%	21%	6%
Niet vitaal	3%	7%	41%	1%	1%	15%	3%	27%	26%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bijna alle verenigingen scoren meer dan 0,55 op Financiën (91% van de verenigingen), Accommodatie (88%) en Communicatie (81%).

Op Kader wordt juist door een ruime meerderheid lager dan een 0,55 gescoord, slechts 32% scoort meer dan 0,55.

Leden (74%), Aanbod (68%), Lokaal (68%), Organisatie (56%) en Samenwerking (52%) zitten meer in het midden.

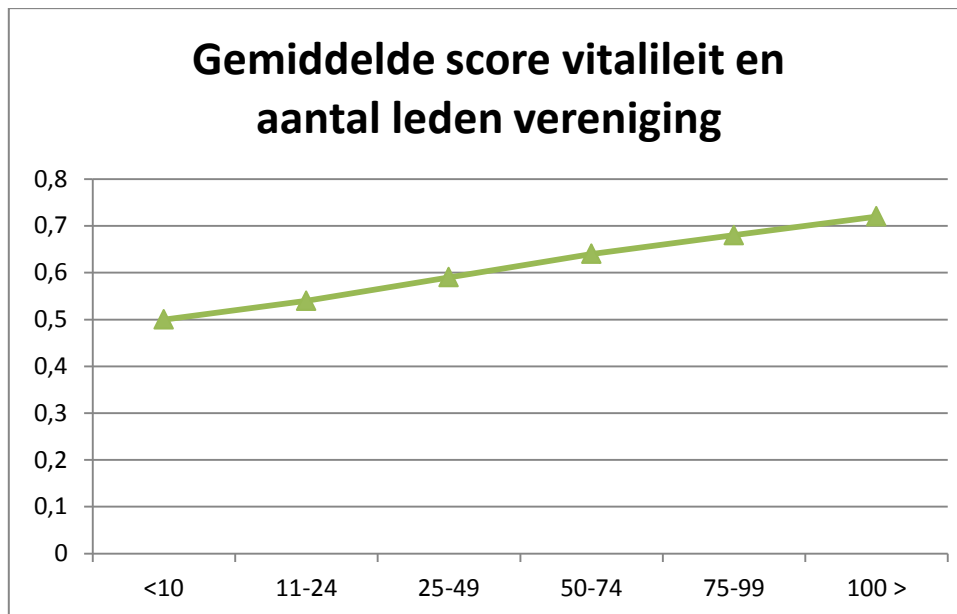
In bijlage B zijn nog twee grafieken weergegeven. De eerste grafiek laat de gemiddelde scores per hoofdcriterium zien voor vitale, bijna vitale, niet erg vitale en niet vitale verenigingen. Te zien is dat niet-vitale verenigingen nog wel goed scoren op accommodatie en financiën, maar dat ze vooral laag scoren op kader, organisatie, samenwerking en lokaal. De vitale verenigingen scoren over het algemeen nog het minst op kader en lokaal.

In de tweede grafiek staan de scores van alle deelnemers geordend naar de scores voor vitaliteit. De scores voor de vitale verenigingen staan links in de grafiek. Die van de niet-vitale verenigingen geheel rechts.

De grootte van de vereniging uitgedrukt in ledental is geen direct criterium in de score voor vitaliteit. Het saldo van het ledenverloop is wel een criterium, evenals de mate waarin een vereniging in staat is leden te winnen. Toch is er een duidelijke relatie zichtbaar tussen de grootte van een vereniging en de score voor vitaliteit. Gemiddeld scoren de verenigingen die groter zijn dan 100 leden 0,72 tegen een score van 0,54 voor verenigingen tussen de 11 en 24 leden en 0,50 voor verenigingen met 10 leden en kleiner. Zie tabel en figuur Score vitaliteit en grootte van de vereniging.

Tabel: Score vitaliteit en grootte van de vereniging

ledental	Ledental Verenigingen	Verdeling respons %	Gemiddelde score vitaliteit
100 >	13	7%	0,72
75-99	15	9%	0,68
50-74	43	25%	0,64
25-49	64	37%	0,59
11-24	32	18%	0,54
< 10	7	4%	0,50
	174	100%	

Figuur: Relatie score vitaliteit en grootte van de vereniging

In bijlage C zijn van de respondenten opmerkingen en quotes vermeld. Deze zijn gegroepeerd in:

- Het gaat goed?
- Het gaat goed, maar voor hoe lang nog?
- Het gaat slecht?
- We willen meer ondersteuning
- We zijn nog aan het opbouwen
- Overig

In bijlage D zijn de antwoorden van de respondenten in percentages uitgedrukt.

In bijlage E is de vragenlijst in z'n geheel weergegeven.

4. Samenvatting resultaten

De scores voor vitaliteit geven een beeld van de huidige staat van de schaakverenigingen en hoe zij de nabije toekomst zien. De scores zijn verkregen door kwalitatief onderzoek. Dat geeft op hoofdlijnen een goed beeld. Voor verregaande conclusies is echter aanvullend kwantitatief onderzoek nodig.

Op dit moment mag 15% van de schaakverenigingen zich geheel vitaal noemen. 57% is bijna vitaal, maar heeft op een aantal onderwerpen nog zorgen. 24% van de schaakverenigingen is niet erg vitaal en hebben op bijna alle criteria zorgen. Zij zullen het heel lastig gaan krijgen in de nabije toekomst om minimaal stabiel te blijven. Hieronder zitten relatief veel kleine verenigingen. Dat zou nog vele jaren goed kunnen gaan. Maar er is een risico dat er door natuurlijk verloop telkens een lid afvalt, zonder dat er hoop is op nieuwe leden. 3% scoort niet vitaal en verwacht wordt dat die verenigingen binnen een paar jaar niet meer bestaan tenzij radicaal iets verandert.

Het onderzoek laat verder zien dat niet (erg) vitale verenigingen nog wel goed scoren op accommodatie en financiën, maar dat ze vooral laag scoren op kader, organisatie, samenwerking en lokaal. De vitale verenigingen scoren over het algemeen nog het minst op kader en lokaal, maar behoren ook op die onderwerpen tot de hoogst scorende.

Per afzonderlijk criterium scoort **kader** het laagst. Er zijn veel verenigingen die tekort aan kader hebben. 39% heeft tekort aan arbitrerend kader, 25% tekort aan lesgevend kader, 21% tekort aan vrijwilligers voor allerhande taken en 14% een tekort aan bestuurlijk kader.

Verder heeft slechts 23% van de verenigingen taken voor de vrijwilligers vastgelegd of beschreven. Slechts 34% heeft een beleid om het eigen kader opleidingen te laten volgen.

Financiën scoort juist het hoogst als criterium. Toch zijn ook hier enkele zorgpunten. 9% is niet (erg) vitaal. 27% heeft geen ruimte voor vernieuwing of ledenwerving in de begroting en zou daarvoor een aanspraak op de reserves moeten doen.

9% van de verenigingen hanteert een jaarcontributie van onder de € 60 voor de volwassenen en 8% een jaarcontributie onder de € 30 voor de jeugd. Na aftrek van de bondsafdracht blijft er niet veel over voor de rest van de kosten.

Op het criterium **Leden** scoort slechts 18% van de verenigingen vitaal. Gelukkig zit de grootste groep van 56% daar niet ver vandaan. 26% is echter niet (erg) vitaal. 36% geeft ook aan niet in staat te zijn nieuwe leden te kunnen aantrekken.

De grootte van de vereniging uitgedrukt in ledental is geen direct criterium in de score voor vitaliteit. Het saldo van het ledenverloop is wel een criterium, evenals de mate waarin een vereniging in staat is leden te winnen. Toch is er een duidelijke relatie zichtbaar tussen de grootte van een vereniging en de score voor vitaliteit. Gemiddeld scoren de verenigingen die groter zijn dan 100 leden 0,72 (0,75 is de norm voor vitaliteit) tegen een score van 0,54 voor verenigingen tussen de 11 en 24 leden en 0,50 voor verenigingen met 10 leden en kleiner.

Bij **Aanbod** scoort 16% vitaal en 52% bijna vitaal. Tweederde van de verenigingen biedt lessen aan jeugd aan, een derde ook aan senioren. Opvallend is verder dat 35% in het geheel geen feestavonden kent en slechts 9% van de verenigingen weleens een niet-schaak gerelateerde activiteit organiseert.

De verenigingen is ook gevraagd of ze vinden dat genoeg wedstrijdaanbod vanuit de regionale bond / KNSB: 24% vindt dat er nog te weinig aanbod is voor de prestatie gerichte jeugd, 22% te weinig recreatief aanbod voor de jeugd, 13% te weinig voor prestatie gerichte senioren en 11% voor recreatieve senioren.

Voor **Accommodatie** scoort 43% vitaal en 45% bijna vitaal. Slechts 12% scoort niet (erg) vitaal. 55% kan zich echter niet profileren in de eigen accommodatie als schaakvereniging en zegt onzichtbaar te zijn voor buitenstaanders. 23% heeft geen aparte ruimte voor lessen, 7% geen kantine. 10% van de accommodaties is niet toegankelijk voor schakers die slecht ter been zijn. 8% is slecht bereikbaar met de auto of heeft parkeerproblemen, 33% is slecht bereikbaar met het openbaar vervoer. Ondanks deze cijfers is slechts 6% ontevreden over de huidige accommodatie.

Op het gebied van **Organisatie** valt het volgende op. Voor de korte termijn heeft de vereniging meestal wel een actieplan (65%), voor de lange termijn is dat al een stuk minder (44%). Verder is opvallend dat de eigen leden in meerderheid (53%) niet bekend zijn met de plannen of de totstandkoming daarvan.

Voor **Communicatie** met de eigen leden en de berichtgeving op de website, scoren de meeste verenigingen goed. Meer dan 50% van de verenigingen besteedt echter geen aandacht aan sociale media. Bijna 50% richt haar communicatie niet op potentiële leden. De doelgroepen waarop de werving gericht wordt zijn heel divers. Het populairst is de jeugd onder de 9 jaar met 20%. Gevolgd door senioren van 21-59 jaar. De categorie ouderen (60 plus) is het minst populair om de werving op te richten (1%). Toch is dat de sterkst stijgende groep Nederlanders de komende jaren!

Tot slot voor **Samenwerking** en **Lokaal**. Het meest wordt er samengewerkt met andere schaakverenigingen (64%), daarna scholen in de omgeving (48%) en de regionale bond (46%). De gemeente (21%) en KNSB (14%) spelen hier maar een bescheiden rol. Met bedrijven wordt echter nog minder (9%) samengewerkt.

De maatschappelijke rol van de meeste schaakverenigingen is nog niet erg groot. Een aanbod voor de lokale jeugd (48%) en kennismakingslessen voor jeugd op school (77%) scoren wel goed. Ook het openstellen van activiteiten voor bewoners in de wijk scoort redelijk met (59%). Voor andere doelgroepen zoals ouderen (15%), allochtonen (2%), gehandicapten (2%) en werklozen (1%) is dat een stuk minder. De subsidie mogelijkheden liggen bij deze laatste groepen juist het hoogst.

De vragenlijst bevatte aan het einde nog een vraag over hoe de verenigingen de toekomst ziet. 42% van de verenigingen ziet het als zonnig of zelfs zeer zonnig in. 43% ziet het als niet zonnig, maar ook niet somber. 16% ziet het somber of zelfs zeer somber in.

5. Vervolgacties

De resultaten van deze peiling zullen gebruikt worden om het ondersteuningsaanbod van de KNSB zo mogelijk daarop aan te passen.

De leidraad voor het bijstellen van het ondersteuningsaanbod zal de groep verenigingen zijn die bijna vitaal is. We zullen vooral naar de mogelijkheden en beperkingen van deze verenigingen kijken. De groep vitale verenigingen krijgen juist een voorbeeld functie. De groep niet erg vitale verenigingen zullen we proberen van het ondersteuningsaanbod te laten meeprofiteren.

Pilots en ondersteuningsaanbod

In een tweede enquête over de dienstverlening eveneens in augustus/september 2015 uitgevoerd, konden verenigingen aangeven mee te willen doen aan pilots op de volgende specifieke onderwerpen: Vrouwenschaak, Ouderen, Herintreders, Jeugd vanaf 12 jaar langer vasthouden en Schaken op nieuwe locaties.

Bijna 40 verenigingen hebben een aanvraag hiervoor ingediend. Al deze verenigingen zullen betrokken worden, een aantal zullen eveneens worden bezocht. Zie bijlage F voor een lijst van de verenigingen die uitgenodigd zijn om aan een pilot deel te gaan nemen.

Globaal bestaat een pilot uit de volgende fasen:

- korte analyse van de bestaande situatie (KNSB i.s.m. vereniging)
- een bezoek aan de vereniging van een deskundige (KNSB)
- het opstellen van een actieplan (vereniging)
- uitvoering van het actieplan (vereniging)
- rapportage met de uitkomst(en) en aanbevelingen (KNSB)

Het doel van de pilots is de verenigingen nieuwe kansen te bieden en tevens goede voorbeelden te verzamelen voor andere verenigingen. De doorlooptijd van een pilot is 6 maanden tot één jaar.

In de pilots wordt getest welke vormen van ondersteuning haalbaar zijn en welke goed werken. Op basis van de resultaten van de pilots zal het ondersteuningsaanbod van de KNSB worden bijgesteld.

In 2018 zal opnieuw een meting voor een vervolgenquête voor “de vitale schaakvereniging “ plaatsvinden om te kijken of de staat van de schaakverenigingen in de tussenperiode is veranderd.

Bijlage A: Toelichting hoofdcriteria voor de vitale schaakvereniging

Per hoofdcriterium is aangegeven welke uitgangspunten of elementen belangrijk zijn voor een vitale schaakvereniging.

1. Leden
Uitgangspunt voor een vitale schaakvereniging is een stabiel ledenbestand of op z'n minst licht groeiend. Een vereniging kan in de toekomst niet alleen van de bestaande leden leven. Is de vereniging in staat nieuwe leden te werven en aan zich te binden en is de vereniging in staat het verloop niet te groot te laten zijn? Er bestaan relatief veel kleine schaakverenigingen van 25 leden of minder. Ook deze kunnen vitaal zijn. Als kritische ondergrens is 10 leden aangehouden om nog enigszins als vitaal in aanmerking te komen. Het verloop van het ledental over de afgelopen 2 jaar is meegenomen in de score.
2. Aanbod
Bij het aanbod van de vereniging wordt vooral gekeken of deze ook gericht is op toekomstige leden. Wil een vereniging er graag jeugdleden bij, dan zal de vereniging de jeugd ook iets te bieden moeten hebben en voldoende kunnen begeleiden. Voor volwassenen en in toenemende mate ook ouderen is begeleiding minder belangrijk, maar is ook hier een passend en gevarieerd schaakaanbod nodig. De randvoorwaarden van een vereniging zijn minstens zo belangrijk: toegankelijkheid speelzaal, mate van prestatiedruk, sfeer, catering en sociale contacten.
3. Kader
Een schaakvereniging kan niet zonder voldoende en bekwame vrijwilligers die de vereniging draaiend kunnen houden. Het is ook belangrijk om toekomstgericht te werken en voor een natuurlijke aanwas van het vrijwillig kader te zorgen. Heeft een vereniging een kaderbeleid? Zijn de taken en verantwoordelijkheden voor de leden inzichtelijk? Hoe vindt de werving van nieuwe vrijwilligers plaats? De KNSB faciliteert verschillende opleidingen voor functionarissen, maar zorgt niet voor de opvolger van de voorzitter of jeugdleder.
Vitale verenigingen zorgen daarnaast dat ze optimaal gebruik maken van de expertise van hun eigen leden en zorgen dat van jongs af aan de leden ook oog hebben voor de vrijwillige taken. Vitale verenigingen kijken ook verder dan hun eigen ledenbestand. Zo kunnen ouders of andere familieleden van (jeugd)leden betrokken worden in het kader.
4. Financiën
Een vitale schaakvereniging heeft een sluitende begroting die door de leden is goedgekeurd. Het is ook belangrijk dat er ruimte is voor vernieuwing en ledenwerving zonder de reserves te hoeven aanspreken. De hoogte van de contributie staat in verhouding tot de grootste kostenposten. Het is voor een vereniging niet gezond als de jaarcontributie voor de eigen leden maar net aan de bondscontributie afdekt. Schaken behoort tot de goedkoopste sporten, dus kan een schaakvereniging daar een gezonde contributie voor vragen.
5. Accommodatie
De accommodatie is een heel belangrijk onderdeel van hetgeen de vereniging de leden te bieden heeft. Kunnen de leden hun sport daar goed bedrijven? Is deze goed bereikbaar, komt de beschikbaarheid overeen met de wensen, is de kwaliteit voldoende en is deze voor iedereen wel voldoende toegankelijk?
6. Organisatie
Hoe ziet de structuur van de vereniging eruit? Wordt er planmatig gewerkt? Is de werkwijze voldoende toekomstgericht? Worden de leden voldoende betrokken? Het bestuur moet er zelf ook in geloven en er positief instaan om resultaat te kunnen boeken.
Het hebben van een ambitie (of doelstellingen) als club, ook al is dat zo goed mogelijke

sfeer creëren voor de leden, is een voorwaarde om als club naar de toekomst te kunnen kijken.

Het uitdragen van een ambitie is ook van belang. Als een vereniging het eerste team zo hoog mogelijk wil laten spelen, dan moet die ambitie ook benoemd worden en door de leden gedragen.

7. Communicatie

Een vitale schaakvereniging herken je al vaak aan hun website. Wat wordt er gemeld, hoe actueel is de informatie en wat straalt de site uit. Op welke doelgroep is deze gericht? Worden potentiële leden ook wijzer van de informatie of kunnen alleen leden hun weg vinden?

De eigen leden van een vereniging zijn de beste reclame. Als die het naar hun zin hebben en dat doorvertellen, zorgt dat normaal gesproken voor een constante stroom nieuwe leden. Een vitale vereniging is zich daar goed van bewust en speelt er op in. Het gebruik van social media kan dit effect nog verder versterken. Steeds meer verenigingen zijn dan ook actief met korte berichtjes en plaatsen foto's over hun activiteiten.

8. Samenwerking

Er zijn vaak veel meer organisaties actief in de directe omgeving die de schaakvereniging zouden kunnen helpen op een bepaald vlak, dan men denkt. Denk aan de gemeenschappelijke belangen. Gemeentes hebben de taak voor hun inwoners te zorgen, maar ook een schaakvereniging heeft het een en ander voor de inwoners te bieden.

Informeel altijd naar de mogelijkheden bij de afdeling sport.

Andere sportverenigingen die gehuisvest zijn in dezelfde accommodatie of in hetzelfde wervingsgebied, kunnen ook van belang zijn. Kortingen voor elkaars leden, gezamenlijke folder, gecombineerd toernooi, uitwisseling van kennis etc.

Scholen zijn voor schaakverenigingen de plek om met de potentiële nieuwe jeugdleden in aanraking te komen. Veel schaaklessen kunnen daar al plaatsvinden en dat scheelt de vereniging veel tijd.

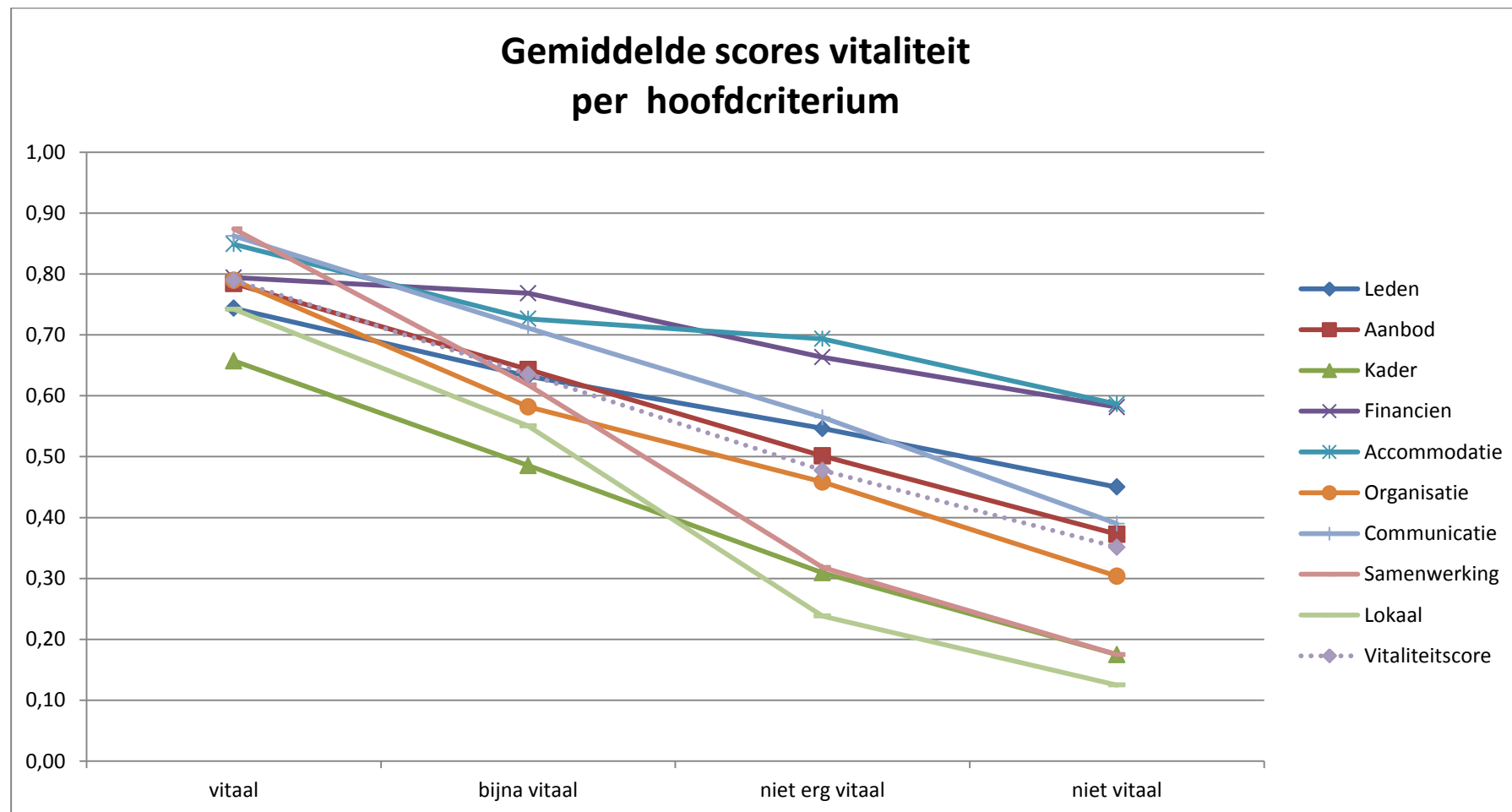
9. Lokaal

Grote sportverenigingen vervullen vaak een maatschappelijke functie in hun omgeving door ouderen, gehandicapten en werklozen te betrekken. Ook schaakverenigingen zouden dat kunnen doen.

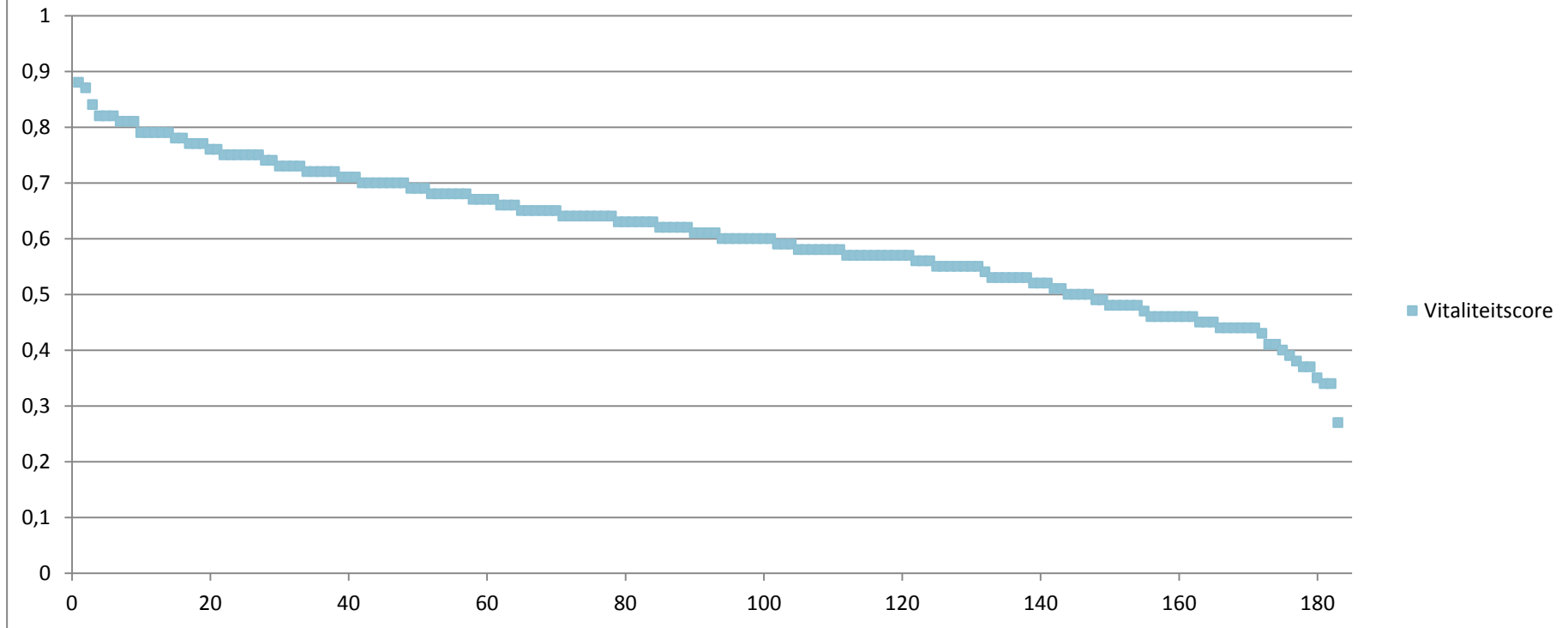
Voorbeelden zijn oudere leden die slecht ter been zijn thuis ophalen of een keer een schaakdag met ouderen uit het tehuis te organiseren. Vraag wie er overdag tijd hebben om iets voor de vereniging te doen.

Het beleid van vrijwel alle subsidiegevers zal de komende jaren alleen nog gericht worden op verenigingen die maatschappelijk actief zijn. Bestaande subsidies op accommodaties of op ledental alleen zullen over het algemeen worden afgebouwd. Een vitale schaakvereniging zorgt dat ze een bijdrage (blijven) leveren, ook al is het alleen maar omdat vanwege maatschappelijk belang. Denk bijvoorbeeld aan een inzamelingsactie voor een goed doel via het eigen toernooi. Ook daarmee onderscheidt een vereniging zich als vitale vereniging.

Bijlage B: Grafieken vitaliteit scores schaakverenigingen september 2015

**Vitaliteit scores
gesorteerd voor de deelnemende schaakverenigingen
van hoog (links) naar laag (rechts)**

Bijlage C: Opmerkingen en quotes gegroepeerd:

Het gaat goed?

- Het motto van onze vereniging is dan ook geworden; Gezellig En Samen Schaken; We gaan van het cijfer 8 nog een 10 maken.
- Het gaat op dit moment heel goed met de vereniging, maar dit is vooral te danken aan de persoonlijke inzet van een aantal mensen en nog onvoldoende structureel verankerd: Veel beleid is nog niet schriftelijk vastgelegd en het vrijwilligersbeleid kan zeker nog beter.
- De vereniging is een knusse, gezellige vereniging die veel voor hun leden organiseert. De contributie wordt zo laag mogelijk gehouden. Wij zijn als vereniging actief in het asielzoekerscentrum en asielzoekers kunnen bij ons gratis komen schaken.
- We hebben oog voor de leden en wellicht daardoor een hoge opkomst bij de interne competitie. Naast het beoefenen van de schaaksport is het ook een (vrijdag)avondje uit.
- Het motto van de schaakclub is "fanatiek schaken gecombineerd met gezelligheid".
- Het vooral richten op talentvolle jeugd en bij de senioren voor een uitstekende sfeer werpt momenteel haar vruchten af. Een nieuw accommodatie heeft daar ook zeker bijgedragen.
- Nieuwe leden komen vaak door toevallige omstandigheden die liggen in de persoonlijke sfeer van mensen, b.v. via de kinderen of na pensioenleeftijd.
- leden in eerste instantie behouden door de clubavond voor iedereen zo attractief mogelijk te maken (wel steeds schaakgerelateerd) en iedereen zo veel mogelijk persoonlijk te benaderen.
- Door je te realiseren dat het belangrijkste lid het lid is dat onder aan de competitieladder staat.
- Behalve de jeugd, richten wij ons vooral op senioren, die met pensioen gaan. dat is een goed moment, om mensen te benaderen met het voorstel, weer met schaken te beginnen.
- We timmeren aardig aan de weg en dat heeft (zij het geleidelijk) uitwerking.
- Samenwerking op lokaal niveau levert veel sponsoring en subsidies op.
- Ook hebben we het schaakaanbod vergroot op de clubavond door 1 maal per maand een vrije inloop rapid avond te organiseren. Dit heeft goed gewerkt en hier gaan we mee door. We zijn ook les gaan geven voor senioren.
- Komend seizoen gaan we onze clubnaam veranderen en actiever worden op sociale media. We gaan ook samenwerken met een Sport & Life magazine, als we hiervoor voldoende sponsors krijgen.
- Ik kan niet een getal groter dan 10 invullen, maar we hebben toch echt 12 schaaktrainers.
- We hebben wel ledenwerfacties uitgezet, maar we zitten nu tegen een ledenstop aan.
- Opvallend is de grote belangstelling van over de Duitse grens, zeker 25% van de deelnemers aan de interne competitie is Duits.
- Ledenwerven onder jeugd staat beter op de rit, hier zal de focus meer moeten liggen op kwalitatief goede clubmomenten (goede lessen, goede sfeer, goed wedstrijdaanbod).
- Het is raar dat ik op dit formulier niet kan opgeven dat we feitelijk 15 trainers op onze club hebben, waarvan er 12 gediplomeerd zijn.

Het gaat goed maar voor hoe lang nog?

- Het gaat op zich wel goed met de club, maar er zit weinig beleid achter en veel is afhankelijk van een paar heel actieve mensen.
- Onze vereniging bestaat 84 jaar is financieel gezond en bekend in onze regio.
- De drijvende kracht achter de vereniging is zojuist met pensioen gegaan en wil de komende jaren nog wel even door. Zodra hij weg zal vallen, zal de vereniging een zeer 'onrustige' tijd tegemoet gaan.
- Onze leden zijn nog wel betrokken, maar hun actieve bijdrage neemt langzaam maar zeker af (gemiddeld genomen).
- Op dit moment lijkt alles perfect: prima locatie, lage huur, en een stabiel tot licht stijgend ledenaantal. Grootste risico voor ons is de leeftijdsopbouw. In de leeftijd 18 - 40 jaar hebben we bijvoorbeeld zo goed als geen enkel lid.
- Bestuur en lesgevers zijn verder vooral ouders. Er is gebrek aan kader om op niveau les te kunnen geven.

- Het (voort-)bestaan is teveel afhankelijk van één persoon en dat ben ik.
- Zoals veel verenigingen is ook de onze afhankelijk van enkele "kartrekkers".
- We hebben enkele leden die schaaktraining geven of organiseren maar niet binnen of namens onze club.
- We hebben wel een gediplomeerde die les kan geven maar maken daar geen gebruik van.

Het gaat slecht?

- We hebben vorig jaar het aantal schaakavonden gehalveerd om financieel overeind te blijven, en kunnen nu geen lid meer missen om voor de bond te kunnen blijven spelen.
- Binnenkort wordt op de jaarvergadering gesproken over mogelijke samenwerking/fusies met andere club of clubs. Het bestuur wil hier echter niet aan. Dan zou het bestuur veranderd of vervangen moeten worden. Dat gaat deze kleine club niet trekken vrees ik.
- We hebben een ledenbestand van 10 leden, waarvan 3 leden ouder dan 80 jaar!
- Een gezellige vereniging, met slechts 10 leden. Gemiddelde leeftijd ruim 60 jaar. We dalen in aantal door overlijden en soms komt er een "jeugdlid" (ca. 50 jaar) bij.
- Gezien de gemiddelde leeftijd van de leden verwachten wij dat het over enkele jaren wel eens zou kunnen ophouden. Vanaf de jeugd stroomt en sporadisch iemand door, en het behouden er van is afhankelijk van wat en waar zij studeren.
- Het jaarlijkse toernooi is nu teveel meer van hetzelfde en we houden er geen leden aan over.
- De jeugdafdeling die jarenlang heeft bestaan is opgeheven met steeds strengere regelgeving en kinderen die vaak moeilijker gedrag vertonen, terwijl mensen met onderwijservaring er niet op zitten te wachten om in hun vrije tijd ook nog met dit soort kinderen geconfronteerd te worden.
- Wekelijks een schaakartikel gepubliceerd in regionaal huis aan huis blad, wel positieve reacties over deze artikelen, het heeft echter geen nieuwe leden opgeleverd.
- Onze vereniging gaat kapot door de enorme hoge financiële afdracht aan de KNSB. De KNSB heeft totaal geen beleid m.b.t. het aantrekken van nieuwe leden. Kortom we hebben over vijf jaar geen vereniging meer omdat de financiële mogelijkheden ons ontnomen worden.
- We hebben de afgelopen jaren leden verloren door weinig of geen PR activiteiten te verrichten.
- De leeftijdscategorie 15-40 jaar is bij ons heel slecht vertegenwoordigd, ondanks pogingen daar iets aan te doen.
- We kunnen de jeugd moeilijk vasthouden als ze gaan studeren, ze verdwijnen dan uit onze plaats.
- Er is dan een grote drempelvrees en de mensen willen niet regelmatig op een clubavond komen. Het is een maatschappelijk probleem en dat is bindingsangst bij een heleboel mensen.

We willen meer ondersteuning

- Een groot deel van de contributie (>50%) gaat naar de bond. Veel leden hebben het idee dat ze er weinig voor terugkrijgen. Mogelijk kan hier iets aan gebeuren. Verder organiseren we eens per maand een inloopavond voor iedereen, ook niet-leden om zoveel mogelijk kandidaat schakers of schakers met weinig tijd te binden.
- Er bestaat behoefte aan een korte (2 avondsessies) globale cursus arbiter/wedstrijdleader
- Er zou meer ondersteuning vanuit de bond mogelijk moeten zijn in bijvoorbeeld clinics, workshops of lesavonden voor zowel jeugd als senioren.
- Het ontbreekt aan nieuwe initiatieven.
- Het zou ook helpen als het schaken landelijk meer in de publiciteit komt.
- Wensen: toernooi richten op de huisschakers, cursus aanbieden voor bewoners, meer losse activiteiten, meer aansluiten op scholen / schoolschaaktoernooi.
- Er mist een structurele prestatiegerichte jeugdcompetitie.

We zijn nog aan het opbouwen

- Veel beleid staat nog aan het begin van ontwikkeling en implementatie.

Overig

- Jammer, dat nog te weinig schaakverenigingen zich richten op de scholen in hun buurt! Op elke school zitten kinderen, die interesse hebben voor schaken.
- Onze werving richt zich met name op (beginnende) spelers vanaf 18 jaar.
- Ondanks de prima jeugdopleiding, zijn we niet in staat de jeugd te behouden voor de club.
- Ik geef kinderen les buiten de vereniging, maar ben feitelijk de slechtste schaker van de regio.
- Vanuit de overheid zou de schaaksport meer gestimuleerd moeten worden via de scholen. Naast lichamelijke oefening en muziek ontbreekt het schaken. Zelden zijn leerkrachten in staat de beginselen van deze sport bij te brengen.
- Het grootste probleem bij de vereniging is momenteel de zwakkere senioren!

Bijlage D: Antwoorden sep 2015 vragenlijst “De vitale schaakvereniging”

Functie respondenten:	
Voorzitter	44%
Secretaris	41%
Penningmeester	8%
Jeugdleider	3%
Overige functiesoorten	3%

A. Ambitie

A1 Welke sportieve ambities heeft uw vereniging?	
Alleen Breedtesport	34%
Breedtesport & Talentontwikkeling	23%
Zowel Prestatiesport, Breedtesport als Talentontwikkeling	23%
Prestatiesport & Breedtesport	13%
Alleen Prestatiesport	1%
Alleen Talentontwikkeling	1%
Geen ambitie doelstellingen	5%
A2 Heeft uw vereniging een groeiambitie de komende 5 jaar?	
Ja en dat blijkt ook uit al onze plannen en activiteiten	33%
Ja, maar we zijn al content als we stabiel blijven en de vereniging overeind kunnen houden	57%
Nee, we hebben geen ambitie meer. Onze vereniging zal binnen 5 jaar opgeheven worden.	2%
Nee, we richten ons alleen nog op het behoud van de bestaande leden	5%
Anders	3%

B. Ledenwerving en ledenbehoud

B3 Onze schaakvereniging is voldoende in staat nieuwe leden aan te trekken.	
helemaal eens	6%
Eens	26%
beetje eens	31%
beetjes oneens	17%
Oneens	14%
helemaal oneens	5%
B4 Onze schaakvereniging is voldoende in staat leden te behouden.	
helemaal eens	10%
Eens	49%
beetje eens	25%
beetjes oneens	11%
Oneens	4%
helemaal oneens	1%

C. Schaakaanbod van uw vereniging

C5 Onze vereniging heeft een goed lopende interne competitie.	
helemaal eens	41%
Eens	41%

beetje eens	9%
beetjes oneens	4%
Oneens	4%
helemaal oneens	1%
C6 Het interne aanbod van onze vereniging is gevarieerd genoeg.	
helemaal eens	24%
Eens	50%
beetje eens	12%
beetjes oneens	10%
Oneens	2%
helemaal oneens	2%
C7 Neemt uw vereniging deel aan een externe competitie tegen andere verenigingen?	
ja	99%
nee	1%
C7a Zo ja, is de deelname aan de externe competitie de afgelopen twee seizoenen stijgend, stabiel of dalend?	
stijgend	23%
stabiel	68%
dalend	9%
C8 Onze vereniging stimuleert dat leden aan externe toernooien en kampioenschappen deelnemen.	
helemaal eens	8%
Eens	29%
beetje eens	33%
beetjes oneens	8%
Oneens	18%
helemaal oneens	4%
C9 De regionale bond en/of de KNSB biedt voldoende wedstrijdaanbod voor onze leden.	
helemaal eens	13%
eens	66%
beetje eens	11%
beetjes oneens	6%
oneens	3%
helemaal oneens	1%
C10a Er is voldoende aanbod voor jeugd.	
helemaal eens	13%
Eens	45%
beetje eens	19%
beetjes oneens	4%
Oneens	5%
helemaal oneens	13%
C10b Er is voldoende prestatiegericht aanbod voor jeugd.	
helemaal eens	12%

eens	45%
beetje eens	18%
beetjes oneens	6%
oneens	5%
helemaal oneens	13%
C10c Er is voldoende recreatief aanbod voor senioren.	
helemaal eens	10%
eens	58%
beetje eens	19%
beetjes oneens	7%
oneens	3%
helemaal oneens	3%
C10d Er is voldoende prestatiegericht aanbod voor senioren.	
helemaal eens	13%
eens	58%
beetje eens	18%
beetjes oneens	5%
oneens	3%
helemaal oneens	3%
C11 Biedt uw vereniging ook lessen aan?	
Aan Jeugd beginnend	68%
Aan jeugd gevorderd	62%
Aan senioren beginnend	36%
Aan senioren gevorderd	24%
Anders	9%
Wij bieden geen lessen aan	20%
C12 Organiseert uw vereniging speciale momenten voor ledenwerving?	
open toernooien	45%
Simultaan(s) op speciale plaatsen	20%
lessen op scholen	41%
open dagen	19%
Wij hebben geen speciale momenten voor ledenwerving	23%
Clinics buiten de club op bv scholen / buurthuizen	20%
Anders	19%
C13 Organiseert uw vereniging ook feestavonden/dagen?	
rond feestdagen en/of als afsluiting seizoen	48%
wij kennen geen feestavonden / dagen	35%
dagje uit met (deel van) de leden naar niet-schaak gerelateerd evenement	9%
dagje uit met (deel van) de leden naar schaaktoernooi	15%
anders	16%
C14 Verifieert u regelmatig (minimaal eens in de twee jaar) bij uw leden of het aanbod nog geheel passend is?	
Ja	71%

Nee	29%
D. <u>Kader</u>	
D15 De vereniging heeft voldoende lesgevend kader	
helemaal eens	8%
Eens	34%
beetje eens	26%
beetjes oneens	8%
Oneens	12%
helemaal oneens	5%
n.v.t.	8%
D16 De vereniging heeft voldoende arbitrerend kader	
helemaal eens	8%
Eens	29%
beetje eens	20%
beetjes oneens	14%
Oneens	20%
helemaal oneens	5%
n.v.t.	5%
D17 De vereniging heeft voldoende bestuurlijk kader	
helemaal eens	18%
Eens	48%
beetje eens	20%
beetjes oneens	10%
Oneens	3%
helemaal oneens	1%
n.v.t.	1%
D18 De vereniging heeft voldoende vrijwilligers om alle taken uit te kunnen voeren	
helemaal eens	13%
Eens	41%
beetje eens	25%
beetjes oneens	12%
Oneens	8%
helemaal oneens	1%
n.v.t.	0%
D19 De vereniging heeft het vrijwilligersbeleid uitgebreid vastgelegd (goede taakomschrijvingen, hoe te behouden, hoe nieuwe te werven).	
helemaal eens	3%
Eens	8%
beetje eens	12%
beetjes oneens	15%
Oneens	34%
helemaal oneens	21%
n.v.t.	7%

D20	De vereniging betreft ook ouders van jeugdleden nauw bij de vereniging.	
	helemaal eens	8%
	Eens	19%
	beetje eens	19%
	beetjes oneens	13%
	Oneens	13%
	helemaal oneens	12%
	n.v.t.	16%

D21	Heeft uw vereniging een beleid om het eigen kader opleidingen te laten volgen?	
	helemaal eens	3%
	eens	12%
	beetje eens	19%
	beetjes oneens	12%
	oneens	26%
	helemaal oneens	19%
	n.v.t.	9%

D22 Hoeveel trainers geven er les op uw vereniging of voor uw vereniging?

0	28%	7	7%
1	8%	8	4%
2	10%	9	1%
3	13%	10	4%
4	11%	12	1%
5	7%	15	1%
6	7%		

D23 Hoeveel daarvan zijn er gediplomeerd?

0	0%	7	40%
1	57%	8	46%
2	32%	9	44%
3	29%	10	59%
4	31%	12	42%
5	20%	15	80%
6	60%		

D24 Huurt u wel eens een trainer in?

nee	76%
ja	24%

D25 Maakt uw vereniging gebruik van gediplomeerde arbiters?

nee	53%
ja	47%

D26 Welk soort opleiding is voor uw leden het meest interessant en zou u graag binnen twee jaar in de omgeving van de locatie van uw vereniging georganiseerd willen zien?

nee	55%	Op dit moment geen interesse in opleidingen
ja	45%	Ja, we hebben interesse in de volgende soorten opleidingen:

ST1 ST2 ST3 SRA SRC IDA IDB

Soort cursus							
Aantal aanvragen	57	33	7	43	4	24	3
Percentage	70%	40%	9%	52%	5%	29%	4%

ST1, ST2, ST3 = Opleiding tot Schaaktrainer 1, 2 of 3
 SRA, SRC = Opleiding tot Scheidsrechter A of C
 IDA, IDB = Opleiding tot Indelingsdeskundige A of B

E. Financiën

E27 Onze vereniging heeft een sluitende begroting welke door onze leden is goedgekeurd.

helemaal eens	58%
Eens	32%
beetje eens	4%
beetjes oneens	1%
Oneens	3%
helemaal oneens	2%

E28 Onze vereniging heeft in de begroting voldoende ruimte voor vernieuwing en ledenwerving zonder de reserves te hoeven aanspreken.

helemaal eens	27%
Eens	26%
beetje eens	20%
beetjes oneens	9%
Oneens	15%
helemaal oneens	3%

E29 Wij vinden onze contributie niet hoog in vergelijking met andere sportcontributies / hobby's.

helemaal eens	36%
Eens	37%
beetje eens	16%
beetjes oneens	5%
Oneens	4%
helemaal oneens	1%

E30 Hoeveel procent van de totale inkomsten bestaat uit andere middelen dan contributie van leden

0	14%
1 en 5	16%
6 en 10	23%
11 en 15	5%
16 en 30	22%
31 en 50	13%
51 en 75%	4%
Onbekend	2%

E31a De hoogte van onze jaarcontributie voor de senioren is:

<60 euro	9%
60-89 euro	37%

90-119 euro	37%
120-150 euro	14%
>150 euro	0%
n.v.t.	2%

E31b De hoogte van onze jaarcontributie voor de jeugd is:

<30 euro	8%
30-44 euro	16%
45-59 euro	23%
60-89 euro	26%
90-120 euro	4%
>120 euro	0
n.v.t.	23%

E31c Andere contributiegroepen dan jeugd of senioren, namelijk:

dubbelleden	6%
studenten	5%
aspiranten	3%
andere kortingsregeling	3%
sponsors / donateurs	2%
leden die alleen extern spelen	2%
gezinsleden	1%
gastleden	1%
leden die niet extern spelen	1%
dames	1%
ex-leden	1%
65 plus	1%
n.v.t.	75%

Accommodatie

F32 Bent u tevreden over de accommodatie waar u speelt?

helemaal eens	43%
eens	46%
beetje eens	5%
beetjes oneens	4%
oneens	2%
helemaal oneens	0%

F33 De accommodatie beschikt over een goede kantine / bar.

helemaal eens	47%
eens	36%
beetje eens	10%
beetjes oneens	2%
oneens	5%
helemaal oneens	0%

F34 De accommodatie beschikt ook over aparte ruimten die heel geschikt zijn om voor lessen en/of externe wedstrijden gebruikt kan worden.

helemaal eens	25%
---------------	-----

Eens	37%
beetje eens	15%
beetjes oneens	7%
Oneens	12%
helemaal oneens	4%

F35 De accommodatie is goed bereikbaar met de auto en kent goede parkeervoorzieningen.

helemaal eens	45%
Eens	42%
beetje eens	5%
beetjes oneens	3%
Oneens	4%
helemaal oneens	1%

F36 De accommodatie is goed bereikbaar met het openbaar vervoer, zowel aan begin als einde van de clubavonden(dagen).

helemaal eens	20%
Eens	34%
beetje eens	14%
beetjes oneens	11%
Oneens	18%
helemaal oneens	4%

F37 De accommodatie is ook toegankelijk voor leden die slecht ter been zijn.

helemaal eens	41%
Eens	41%
beetje eens	8%
beetjes oneens	4%
Oneens	5%
helemaal oneens	1%

F38 In de accommodatie kunnen we ons profileren als schaakvereniging (o.a. een buitenstaander kan zien dat er een schaakvereniging gevestigd is).

helemaal eens	9%
Eens	19%
beetje eens	17%
beetjes oneens	14%
oneens	27%
helemaal oneens	14%

G. Organisatie en structuur

G39 De vereniging werkt altijd volgens een actieplan voor de korte termijn.

helemaal eens	7%
Eens	32%
beetje eens	27%
beetjes oneens	9%
Oneens	17%
helemaal oneens	9%

G40	De vereniging werkt altijd volgens een afgesproken (beleids)plan met heldere doelstellingen voor de lange termijn.	
	helemaal eens	5%
	Eens	16%
	beetje eens	23%
	beetjes oneens	14%
	Oneens	29%
	helemaal oneens	13%
G41	De leden van de vereniging zijn bekend met het (beleids)plan en werken ook mee aan de totstandkoming van de gestelde doelstellingen in dat plan.	
	helemaal eens	4%
	Eens	18%
	beetje eens	25%
	beetjes oneens	13%
	Oneens	25%
	helemaal oneens	15%
G42	Voor alle vrijwilligersfuncties en bestuursleden is een actuele functiebeschrijving met tijdsinvestering beschikbaar.	
	helemaal eens	2%
	Eens	6%
	beetje eens	12%
	beetjes oneens	13%
	Oneens	42%
	helemaal oneens	25%
G43	De vereniging organiseert ten minste één algemene ledenvergadering per jaar.	
	Ja	96%
	Nee	4%

H. Communicatie

H44	De leden worden van alle relevante ontwikkelingen persoonlijk (brief of email en/of mondeling) op de hoogte gehouden.	
	helemaal eens	38%
	Eens	54%
	beetje eens	6%
	beetjes oneens	1%
	Oneens	1%
	helemaal oneens	1%
H45	De vereniging heeft een goede website of ander communicatiekanaal bv clubblad.	
	helemaal eens	45%
	Eens	37%
	beetje eens	10%
	beetjes oneens	2%
	oneens	1%
	helemaal oneens	5%
H46	De vereniging publiceert regelmatig over de successen van de vereniging.	

helemaal eens	29%
eens	38%
beetje eens	17%
beetjes oneens	6%
oneens	7%
helemaal oneens	3%

H47 Op de website kunnen potentiële leden makkelijk informatie vinden over de verschillende clubactiviteiten, contributie en contactgegevens.

helemaal eens	41%
Eens	40%
beetje eens	9%
beetjes oneens	4%
Oneens	2%
helemaal oneens	4%

H48 De vereniging is actief op social media.

helemaal eens	7%
Eens	17%
beetje eens	19%
beetjes oneens	9%
Oneens	30%
helemaal oneens	18%

H49 De vereniging besteedt veel aandacht aan de communicatie met potentiële leden (via open dag, open toernooi, oproep op sociale media, lessenaanbod op scholen).

helemaal eens	10%
Eens	19%
beetje eens	27%
beetjes oneens	14%
Oneens	23%
helemaal oneens	7%

H50 Op welke leeftijds- of doelgroep richt u voornamelijk uw ledenwerfacties?

Wij maken geen onderscheid in doelgroepen in onze ledenwerfacties	30%
jeugd < 9 jaar	20%
senioren 21-59 jaar	19%
Wij doen niet aan ledenwerfacties	14%
jeugd 10-12 jaar	9%
Anders	7%
jeugd 13-20 jaar	1%
senioren 60 jaar en ouder	1%

I. Samenwerking

I51 Met welke partijen werkt uw vereniging regelmatig samen:

Met andere schaakverenigingen	64%
Scholen in de buurt	48%
Regionale bond	46%

Gemeente	21%
Geen	16%
KNSB	14%
Bedrijven	9%
Anders	9%
Met ander sportverenigingen	6%

I51a anders namelijk:

buurtvereniging	3
verzorgingstehuis	1
café	1
Voortgezet Onderwijs	1
stichting	1
welzijnsorganisatie	1
BSO	1
locatie	1

I52 Organiseert uw vereniging wel eens in samenwerking een lokaal toernooi / evenement?

ja	72%
nee	28%

I53 Organiseert uw vereniging wel eens in samenwerking een regionaal of landelijk toernooi / kampioenschap?

Ja	54%
Nee	46%

J. Functie op lokaal niveau

J54. In welk gebied [wijk(en), dorp of regio] is uw vereniging actief en welk postcodegebied hoort daarbij?
 postcode(s) _____ t/m _____

één postcode	41%
hele stad	21%
hele regio	18%
stadsdelen	7%
omliggende dorpen	7%
dorp	6%

J55 Organiseert uw vereniging wel eens open activiteiten in de eigen omgeving of stelt u bepaalde eigen activiteiten open voor bewoners op lokaal niveau?

Ja	59%
Nee	41%

J56 Organiseert uw vereniging wel eens speciale activiteiten voor bepaalde groepen op lokaal niveau of betreft u deze groepen bij uw eigen activiteiten (meerdere antwoorden mogelijk):

Jeugd	48%
ouderen	15%
gehandicapten	2%
werklozen	1%

allochtonen		2%
Geen		47%
J57	Neemt uw vereniging wel eens deel aan andere niet-schaak gerelateerde evenementen of bijeenkomsten op lokaal niveau?	
ja		31%
nee		69%
J58	Is uw vereniging in staat te reageren op verzoeken om een korte kennismakingsserie van schaaklessen te verzorgen op een school (naschools) of in een buurthuis.	
ja		77%
nee		23%
J59	Is uw vereniging in staat te reageren op een verzoek om een serie schaaklessen met structureel karakter te verzorgen op een school (naschools of onder schooltijd) of in een buurthuis.	
ja		60%
nee		40%

K. Toekomst

K60	Als u vijf jaar vooruit kijkt, hoe ziet u dan de toekomst van uw vereniging?	
zeer zonnig		10%
zonnig		32%
niet zonnig, niet somber		43%
somber		13%
zeer somber		3%

K61 Hoe zou u uw vereniging op een schaal van 1 tot 10 beoordelen?
 Gemiddeld gaven de verenigingen zich een 7,2.
 6 verenigingen hebben zichzelf een 10 gegeven.
 3 verenigingen gaven zich niet meer dan een 2.

Gemiddelden per regionale bond:

BOND	Gemiddelde cijfer
FSB	7,6
NOSBO	7,3
SBO	7,4
OSBO	6,8
SGS	7,1
SGA	8,2
NHSB	7,1
LeiSB	7,2
HSB	6,8
RSB	7,5
ZSB	6,9
NBSB	7,3
LiSB	7,3
Landelijk	7,2

Bijlage E: Vragenlijst De vitale schaakvereniging

Dit is de vragenlijst die behoort bij het onderzoek van de KNSB naar de vitale schaakvereniging. De vragenlijst is bedoeld voor bestuursleden en functionarissen van schaakverenigingen. De lijst bestaat uit delen A t/m K met in totaal 61 vragen. Invullen kost ca. 15 minuten. Bij voorbaat dank!

Naam vereniging
Plaats vereniging
Verenigingscode (6 cijfers)
Naam invuller
Functie invuller
 Voorzitter
 Secretaris
 Penningmeester
 Jeugdleider
 Anders
Andere functie namelijk:
Email

A. Ambitie

A1. Welke sportieve ambities heeft uw vereniging?
(meer dan één antwoord mogelijk)

- Prestatiesport (eerste externe team zo hoog mogelijk)
- Breedtesport ontwikkeling (sfeer creëren voor iedereen)
- Talentontwikkeling (opleiden van jeugd, deelname toernooien)
- Geen van bovenstaande

A2. Heeft uw vereniging een groeiambitie de komende 5 jaar?

- Ja en dat blijkt ook uit al onze plannen en activiteiten
- Ja, maar we zijn al content als we stabiel blijven en de vereniging overeind kunnen houden
- Nee, we richten ons alleen nog op het behoud van de bestaande leden
- Nee, we hebben geen ambitie meer. Onze vereniging zal binnen 5 jaar opgeheven worden.
- Anders, zie A2a.

A2a. Andere groeiambitie namelijk:

B. Ledenwerving en ledenbehoud

	helemaal oneens	oneens	beetje oneens	beetje eens	eens	helemaal eens
B3. Onze schaakvereniging is voldoende in staat nieuwe leden aan te trekken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B4. Onze schaakvereniging is voldoende in staat leden te behouden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C. Schaakaanbod van uw vereniging

	helemaal oneens	oneens	beetje oneens	beetje eens	eens	helemaal eens
C5. Onze vereniging heeft een goed lopende interne competitie.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C6. Het interne aanbod van onze vereniging is gevarieerd genoeg.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C7. Neemt uw vereniging deel aan een externe competitie tegen andere verenigingen?						

- Ja
- Nee

Zo ja bij C7, is de deelname aan de externe competitie de afgelopen twee seizoenen stijgend, stabiel of dalend?

- stijgend
- stabiel
- dalend

	helemaal oneens	oneens	beetje oneens	beetje eens	eens	helemaal eens
C8. Onze vereniging stimuleert actief dat leden aan externe toernooien en kampioenschappen deelnemen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C9. De regionale bond en/of de KNSB biedt voldoende wedstrijdaanbod voor onze leden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

C10. Specificeer dit naar doelgroep

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Beetje oneens	Beetje eens	Eens	Helemaal mee eens
C10a. Er is voldoende recreatief aanbod voor jeugd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C10b. Er is voldoende prestatiegericht aanbod voor jeugd	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C10c. Er is voldoende recreatief aanbod voor senioren	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C10d. Er is voldoende prestatiegericht aanbod voor senioren	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C11. Biedt uw vereniging ook lessen aan? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Aan jeugd beginnend
- Aan jeugd gevorderd
- Aan senioren beginnend
- Aan senioren gevorderd
- Wij bieden geen lessen aan
- Anders zie C11a:

C11a. Anders namelijk:

C12. Organiseert uw vereniging speciale momenten voor ledenwerving? (meerdere antwoorden mogelijk)

- open dagen
- open toernooien
- clinics buiten club op bv scholen/buurthuizen
- simultaan(s) op speciale plaatsen
- lessen op scholen
- anders, zie C12a

- wij hebben geen speciale momenten voor ledenwerving
C12a Anders, wij organiseren:

C13. Organiseert uw vereniging ook feestavonden/dagen?
(meerdere antwoorden mogelijk)

- rond feestdagen en/of als afsluiting seizoen
 dagje uit met (deel van) de leden naar schaaktoernooi
 dagje uit met (deel van) de leden naar niet-schaak gerelateerd evenement
 anders, zie C13a
 wij kennen geen feestavonden/dagen

C13a Anders, wij organiseren:

C14. Verifieert u regelmatig (minimaal eens in de twee jaar) bij uw leden of het aanbod nog geheel passend is?

- Ja
 Nee

D. Kader

	helemaal oneens	oneens	beetje oneens	beetje eens	eens	helemaal eens	n.v.t.
D15. De vereniging heeft voldoende lesgevend kader	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D16. De vereniging heeft voldoende arbitrerend kader	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D17. De vereniging heeft voldoende bestuurlijk kader	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D18. De vereniging heeft voldoende vrijwilligers om alle taken uit te kunnen voeren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D19. De vereniging heeft het vrijwilligersbeleid uitgebreid vastgelegd (goede taakomschrijvingen, hoe te behouden, hoe nieuwe te werven).	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D20. De vereniging betreft ook ouders van jeugdleden nauw bij de vereniging.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D21. Heeft uw vereniging een beleid om het eigen kader opleidingen te laten volgen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

D22. Hoeveel trainers geven er les op uw vereniging of voor uw vereniging?

D23. Hoeveel daarvan zijn er gediplomeerd?

D24. Huurt u wel eens een trainer in?

- Ja
 Nee

D25. Maakt uw vereniging gebruik van gediplomeerde arbiters?

- Ja
- Nee

D26. Welk soort opleiding is voor uw leden het meest interessant en zou u graag binnen twee jaar in de omgeving van de locatie van uw vereniging georganiseerd willen zien?

- Op dit moment hebben we geen interesse in opleidingen
- Schaaktrainer 1
- Schaaktrainer 2
- Schaaktrainer 3
- Scheidsrechter A
- Scheidsrechter C
- Indelingsdeskundige A
- Indelingsdeskundige B

E. Financiën

	helemaal oneens	oneens	beetje oneens	beetje eens	eens	helemaal eens
E27. Onze vereniging heeft een sluitende begroting welke door onze leden is goedgekeurd.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E28. Onze vereniging heeft in de begroting voldoende ruimte voor vernieuwing en ledenwerving zonder de reserves te hoeven aanspreken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E29. Wij vinden onze contributie niet hoog in vergelijking met andere sportcontributies / hobby's.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E30. Hoeveel procent van de totale inkomsten bestaat uit andere middelen dan contributie van leden?						
E31a. De hoogte van onze jaarcontributie voor de senioren is: Kies een gemiddeld bedrag als uw vereniging veel verschillende bedragen hanteert voor de betreffende doelgroep.						
< 60 euro						
Tussen de 60 en 89 euro						
Tussen de 90 en 119 euro						
Tussen de 120 en 150 euro						
>150						
E31b. De hoogte van onze jaarcontributie voor de jeugd is:						
< 30 euro						
Tussen de 30 en 44 euro						
Tussen de 45 en 59 euro						
Tussen de 60 en 89 euro						
Tussen de 90 en 120 euro						
>120						
E31c. Andere contributiegroepen dan jeugd of senioren, namelijk:						

F. Accommodatie

	helemaal oneens	oneens	beetje oneens	beetje eens	eens	helemaal eens
F32. Bent u tevreden over de accommodatie waar u speelt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- F33. De accommodatie beschikt over een goede kantine / bar.
- F34. De accommodatie beschikt ook over aparte ruimten die heel geschikt zijn om voor lessen en/of externe wedstrijden gebruikt kan worden.
- F35. De accommodatie is goed bereikbaar met de auto en kent goede parkeervoorzieningen.
- F36. De accommodatie is goed bereikbaar met het openbaar vervoer, zowel aan begin als einde van de clubavonden(dagen).
- F37. De accommodatie is ook toegankelijk voor leden die slecht ter been zijn.
- F38. In de accommodatie kunnen we ons profileren als schaakvereniging (o.a. een buitenstaander kan zien dat er een schaakvereniging gevestigd is).

G. Organisatie en structuur

- | | helemaal
oneens | oneens | beetje
oneens | beetje
eens | eens | helemaal
eens |
|---|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| G39. De vereniging werkt altijd volgens een actieplan voor de korte termijn. ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| G40. De vereniging werkt altijd volgens een afgesproken (beleids)plan met heldere doelstellingen voor de lange termijn. ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| G41. De leden van de vereniging zijn bekend met het (beleids)plan en werken ook mee aan de totstandkoming van de gestelde doelstellingen in dat plan. ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| G42. Voor alle vrijwilligersfuncties en bestuursleden is een actuele functiebeschrijving met tijdsinvestering beschikbaar. ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| G43. De vereniging organiseert ten minste één algemene ledenvergadering per jaar. ☐ | | | | | | |
| ☐ Ja | | | | | | |
| ☐ Nee | | | | | | |

H. Communicatie

- | | Helemaal
oneens | oneens | beetje
oneens | beetje
eens | eens | helemaal
eens |
|--|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| H44. De leden worden van alle relevante ontwikkelingen persoonlijk (brief of email en/of mondeling) op de hoogte gehouden. ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| H45. De vereniging heeft een goede website of ander communicatiekanaal bv clubblad. ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| H46. De vereniging publiceert regelmatig over de successen van de vereniging. ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| H47. Op de website kunnen potentiële leden makkelijk informatie vinden over de ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |

clubactiviteiten, contributie en contactgegevens.

H48. De vereniging is actief op social media.

H49. De vereniging besteedt veel aandacht aan de communicatie met potentiële leden (via open dag, open toernooi, oproep op sociale media, lessenaanbod op scholen).

H50. Op welke leeftijds- of doelgroep richt u voornamelijk uw ledenwerfacties?

- jeugd < 9 jaar
- jeugd 10-12 jaar
- jeugd 13-20 jaar
- senioren 21-59 jaar
- senioren 60 jaar en ouder
- wij maken geen onderscheid in doelgroepen bij onze ledenwerfacties
- wij doen niet aan ledenwerfacties
- anders zie H50a

H50a. Andere doelgroepen namelijk:

I. Samenwerking

I51. Met welke partijen werkt uw vereniging regelmatig samen: (Meerdere antwoorden mogelijk)

- met andere schaakverenigingen
- andere sportverenigingen
- gemeente
- scholen in de buurt
- bedrijven
- regionale bond
- KNSB
- anders, zie I51a:
- geen

I51a. Andere samenwerkingspartij is:

I52. Organiseert uw vereniging wel eens in samenwerking een lokaal toernooi / evenement?

- Ja
- Nee

I53. Organiseert uw vereniging wel eens in samenwerking een regionaal of landelijk toernooi / kampioenschap?

- Ja
- Nee

J. Functie van de vereniging op lokaal niveau

J54. In welk gebied [wijk(en), dorp of regio] is uw vereniging actief en welk postcodegebied hoort daarbij?

J55. Organiseert uw vereniging wel eens open activiteiten in de eigen omgeving of stelt u bepaalde eigen activiteiten open voor bewoners op lokaal niveau?

- Ja
- Nee

J56. Organiseert uw vereniging wel eens speciale activiteiten voor bepaalde groepen op lokaal niveau of betreft u deze groepen bij uw eigen activiteiten (meerdere antwoorden mogelijk):

- jeugd
- voor ouderen
- gehandicapten
- werklozen
- allochtonen
- geen van bovenstaande

J57. Neemt uw vereniging wel eens deel aan andere niet-schaak gerelateerde evenementen of bijeenkomsten op lokaal niveau?

- Ja
- Nee

J58. Is uw vereniging in staat te reageren om op verzoek een korte kennismakingsserie van schaaklessen te verzorgen op een school (naschools) of in een buurthuis.

- Ja
- Nee

J59. Is uw vereniging in staat te reageren om op verzoek een serie schaaklessen met structureel karakter te verzorgen op een school (naschools of onder schooltijd) of in een buurthuis.

- Ja
- Nee

K. Toekomst

K60. Hoe ziet uw vereniging er over 5 jaar uit?

- Zeer zonnig
- Zonnig
- Niet zonnig, maar ook niet somber
- Somber
- Zeer somber

K61. Hoe zou u uw vereniging op een schaal van 1 tot 10 beoordelen?
(1 = zeer zwak, 10 = zeer sterk)

Opmerkingen of suggesties:

Bijlage F: Overzicht toegewezen pilots en jeugdproject Groenfonds

code	vereniging	onderwerp
010020	SSV Mid Fryslân	Jeugdproject Groenfonds*
020053	ScepU (i.s.m. andere verenigingen)	Ouderen
030030	WSG Winterswijk	Jeugdproject Groenfonds
030037	SV Lonneker (i.s.m. SBO)	Jeugdproject Groenfonds
040022	Edese SV	Herintreders
040052	SMB	Jeugd12
060005	Baarnse SV	Vrouwen
060015	S.V. Doredenkers	Vrouwen
060028	Hoevelakens SG	Herintreders
060058	TRIO	Herintreders
060073	JSC Magnus Leidsche Rijn	Jeugd12
080043	VAS	Jeugd12
090017	Excelsior	Herintreders
090036	Opening '64	Jeugdproject Groenfonds, Vrouwen
110002	ASC	Jeugd12
120010	DSC Delft	Vrouwen
120016	Lierse SV	Ouderen
120029	JSC de Pionnetjes	Jeugdproject Groenfonds, Vrouwen
140014	SV Erasmus	Herintreders
140034	SC Papendrecht/Alblasserdam	Jeugdproject Groenfonds
160005	S. Landau Axel	Jeugd12
160010	Terneuzen	Ouderen
170054	De Pion Roosendaal	Ouderen
170057	SV De Raadsheer	Jeugd12
190006	De juiste -Z-	Herintreders
190024	SV Schaesberg	Ouderen

De pilots voor “nieuwe locaties” worden pas in 2016 uitgezet.

Vooralsnog hebben alleen DJC Stein, JSC Pionnetjes, SV Lonneker en SV Doredenkers dit onderwerp aangevraagd.

*= voor het jeugdproject dat uit het Groenfonds gefinancierd wordt, geldt een iets ander traject dan de pilots. De genoemde verenigingen zijn geselecteerd op basis van een eerste idee en zijn gevraagd dit idee eerst verder uit te werken.